

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/7185 6-75

KUTUPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANI
Tarih: 22/06/2020
Sayı: -120.07-E.00000666
■■■■■■■■■■

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

Sayı : 54045643-610-E.4006768

19.06.2020

Konu : Soru Önergesi (7/7185)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.01.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.413773 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan SIDALI'ya ait 7/7185 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/7185 (2 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ZEKİ HAKAN SİDALP'YA AİT 7/7185 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Doğal afetlere yönelik Bakanlığımız İl ve İlçe Müdürlüklerince hasar tespit çalışmaları ivedilikle yapılmaktadır. Mersin İli Tarsus İlçesi'nde 2017 yılında meydana gelen don, dolu, sel ve su baskınlarından 25 köyde 1.780 üreticiye ait sebze, meyve, hububat ve ayçiçeği üretimi yapılan alanlar, 2018 yılında ise sel ve su baskını, dolu ve fırtına afetlerinden 61 köyde 3.419 üreticiye ait sebze, hububat, limon ve üzüm üretimi yapılan alanlar etkilenmiştir.

Üreticileri tüm doğal afetlere karşı güvence altına alan, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu 2005 yılında yürürlüğe girmiş ve Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) kurulmuştur.

Bakanlığımızca 2006 yılında uygulamasına başlanılan Tarım Sigortaları kapsamında poliçe bedelinin %50'si Devlet tarafından karşılanmakta olup, bu oran açık alanda yetişen meyvelerde don riski için %67 oranındadır. 2010 yılında ilk defa uygulanan "sel ve su baskını" riski sigorta kapsamına alınmış olup; tarım sigortası yaptıran çiftçilerimizin "sel ve su baskını" riskine karşı uğrayacağı maddi zararlar TARSİM tarafından teminat altına alınmaktadır. Bu bağlamda sel felaketinden etkilenen çiftçilerimizin uğramış olduğu maddi zararlar tazmin edilmektedir.

Üreticilerin kapsamdaki risklerden kaynaklanan hasarlarının tazmin edilebilmesi için sigorta yaptırmaları gerekmekte olup, hasar oranında ödeme yapılmaktadır.

5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu kapsamında, ilgili yılı içerisinde meydana gelen doğal afetlerden etkilenen çiftçilerimizden, tarım sigortası yaptıran üreticilerimize Tarım Sigortası Eksperleri tarafından hasar tespit çalışmaları yapılmakta ve hasar dosyasının tamamlanmasını müteakip 30 gün içerisinde hasar tazminatları üreticilere ödenmektedir.

TARSİM ile Türkiye genelinde uygulamanın başladığı 01 Haziran 2006 tarihinden 23 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Mersin İlinde toplam;

- 217.391 adet poliçe düzenlenmiş,
- 226 Milyon TL Devlet prim desteği sağlanmış,
- 381 Milyon TL hasar tazminatı ödenmiştir.

24 Haziran 2018 tarih ve 30458 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile 01.01.2018 - 31.12.2018 tarihleri arasında meydana gelen doğal afetlerden dolayı zarara uğrayan gerçek ve tüzel kişiler ile 1163 sayılı Kanun kapsamında olan tarımsal kooperatiflerin T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan kredi borçları 1 yıl ertelenmiştir.

Bakanlığımızca iklim değişikliğinin su kaynaklarımıza etkisinin havza bazında tespit edilerek uyum faaliyetlerinin belirlendiği "İklim Değişikliğinin Su Kaynaklarına Etkisi Projesi" 2016 yılında tamamlanmıştır. Proje kapsamında Ülkemizdeki 25 havzada iklim değişikliği senaryolarının yüzey ve yer altı sularına havza bazında etkisinin tespit edilmesi amacıyla tüm havzalarda iklim değişikliği projeksiyonları hazırlanmış, yer altı su potansiyeli ve yüzey su seviyelerindeki değişim havzalar özelinde tespit edilmiş, tüm havzalarda iklim değişikliği etkisiyle su bütçesi değişimleri hesaplanmıştır.

Adı geçen çalışmaların sonuçlarına <http://kuraklikyonetimi.tarimorman.gov.tr/> ve <http://iklim.tarimorman.gov.tr/> adreslerinden ulaşılabilmektedir.

Bakanlığımız bağlı kuruluşu olan Meteoroloji Genel Müdürlüğünce iklim değişikliğinin etkileri, uyum ve zarar azaltma çalışmalarına katkı sağlamak amacıyla, Türkiye için 3 model

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

(HadGEM, MPI, GFDL) ve 2 senaryo (RCP4.5, RCP8.5) ile iklim projeksiyonları çalışmaları tamamlanmıştır.

Mersin İli Tarsus İlçesi'nde Kulak ve Aynaz Bataklığı olarak bilinen 5.400 ha arazi, -2 ile 3 m kotları arasında yer almaktadır. Taban suyunun çok yüksek olduğu bu saha, 1968 yılı öncesinde göl konumunda bataklık bir alan niteliğindedir, 1968 yılında taban suyunu kontrolü için drenaj pompası projelendirilerek uygulanmıştır. Devlet Su İşlerince (DSİ) inşa edilerek işletmeye açılan Aynaz Drenaj Pompası ile taban suyu düşürülmüş ve yaz aylarında tek yıllık bitkilerin yetiştirilmesi için çalışmalar yapılmıştır. Ancak, yörede yaz aylarında tek yıllık bitki yetiştirilmesi yerine katma değeri daha yüksek olan ve 12 ay boyunca tünel sera tabir edilen örtü altı sebze yetiştiriciliği yapılmaktadır. Bu durum yağmur sularının derine sızma yüzeyini çok azaltarak taşkın şiddetini artırmaktadır. Ayrıca yörede taban suyunun yüksek olması da derine sızmayı etkilemektedir. Sahada biriken suyun deşarjı sürerken, gelen aşırı yağışlar su seviyesinin daha da yükselmesine sebep olmuştur. Sonuç olarak drenaj pompalarının taşkın debisini yenebilme durumu bulunmamakta olup, mezkûr pompalar arazide biriken suyu en kısa sürede tahliye edecek şekilde tasarlanmaktadır.

Mersin Tarsus Aynaz ve Kulak Drenaj Pompaları Yenilenmesi projesine 14.02.2018 tarihinde başlanılmıştır. İşin maliyeti 8.000.000 TL'dir. Bu kapsamda montajı devam eden Kulak Pompa İstasyonuna ait tüm mekanik ve elektrik teçhizat temin edilmiş, pompa binası inşaatı tamamlanarak pompalar çalıştırılmaya başlanmıştır. Meydana gelen su baskınlarının önlenmesi veya azaltılabilmesi için de tüm imkânlar seferber edilerek su tahliye edilmiştir.

15-16 Ocak 2019 tarihinde gerçekleşen 98,2 mm yağışta, Kulak ve Bahşiş Mahallelerinde önemli bir sorun yaşanmamıştır.

Takılması gereken pompanın takılmadığı iddiası gerçeği yansıtmamaktadır. Aynaz tarafında 3 adet pompa yenilenmiş ve işletmeye alınmıştır. Kulak tarafında ise mevcut pompa istasyonu ve pompalarına herhangi bir müdahale olmaksızın, yeni pompa istasyonu yapılmış ve mevcut pompalar çalıştırılmaya devam ederken yeni pompalar da devreye alınmıştır.

Pompalar seli önlemek için değil, arazide yükselen (biriken) suyu en kısa sürede tahliye etmek için kurulmaktadır. Ekstrem şartlarda ilave mobil dalgıç pompalar kurulabilecektir. Aynaz sahasında yeteri kadar ana, yedek ve tersiyer drenaj kanalları mevcut olup, yeni kanal açılmasına gerek bulunmamaktadır.

2017 yılında Doğu Akdeniz Havzası Taşkın Yönetim Planı Hazırlanması projesine başlanılmış olup, 2019 yılında tamamlanmıştır. Doğu Akdeniz Havzası Taşkın Yönetim Planının Hazırlanması Projesi kapsamında taşkın riski ön değerlendirmesi, taşkın tehlike haritaları ve taşkın risk haritaları hazırlanmış olup, risklerin asgari düzeye indirilebilmesi amacıyla taşkın öncesi, taşkın anı ve taşkın sonrasında yapılması gereken çalışmalar, taşkın riskinin azaltılması için gereken tedbirler planlanmış ve yapılacak çalışmaları yönlendirilecek taşkın yönetimi planı hazırlanmıştır."

DSİ tarafından uzun vade de taşkın zararlarını azaltmaya yönelik gerekli proje ve pompa istasyonu inşaatları sürdürülmektedir. Bu kapsamda Aynaz Pompa İstasyonunun 3 adet pompası yenilenmiş ve işletmeye alınmıştır. Kulak Pompa İstasyonunda 9 adet drenaj pompası montajı tamamlanmış ve su tahliyesine başlamış, işletmeye alınmıştır.